

Η ΧΡΥΣΑΥΓΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος τοῦ προηγουμένου ἀριθμοῦ).

Ὁ Κωνσταντῆς ἐστάθη αἰφνης· ἀλλὰ, ὡσεὶ λαβὼν ἀπόφασιν, προὐχώρησε πάλιν πρὸς τὴν γέφυραν. Ἐτερος διπλοῦς συριγμὸς ἠκούσθη μετ' ὀλίγον σφοδρὸς, παρατεταμένος, ὡς συριγμὸς ὄφως θερμάνοντος ὑπὸ τῆς πυρᾶς.

Οἱ Λαλιῶται ἐστάθησαν· ὁ Κωνσταντῆς ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ.

— Ἐλα, ἔλα, Κωνσταντῆ· εἶμαι ἐδῶ· ἐψιθύρισε συγκεκινημένη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς κρύπτῃς τῆς.

Ἀλλ' ὁ Κωνσταντῆς, ἀντὶ ἀπαντήσεως, ὤρμησεν ἐπὶ τῆς γυναικὸς καὶ ἤρπασε τὴν κἀνανα τοῦ ὅπλου τῆς.

— Μέριασε, μωρή! μέριασε! ἀπ' ἐδῶ! εἶπε τραχέως ἔλκων πρὸς ἑαυτὸν τὸ καρυοφύλλι.

Ἡ Χρυσαυγὴ ἔμεινεν ἐμβρόντητος πρὸ τῆς τοιαύτης διαγωγῆς τοῦ ἀνδρὸς τῆς. Πόσον ἠπατήθη! πόσον ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν ἰδίων τῆς αἰσθημάτων! Ὁχι, ὁ Κωνσταντῆς καὶ ἂν εἶχε τὴν λεβεντιάν, δὲν εἶχε τὸν παλληκαρισμὸν ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον, ὡς ἔλλην, ἔπρεπε νὰ ἔχη· ἡ καρδιά του ἦτο καρδιά πετειναριοῦ, ἡ ψυχὴ του ἦτο ψυχὴ ζητιάνου... Κατεντροπιασμένη διότι ἡγάπησε τοιοῦτον εὐτελὲς ὄν, συντετριμμένη ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι ἀντὶ νὰ ἔχη σύμμαχον καὶ συνεργὸν εἰς τὸ σωτηριῶδες ἔργον τῆς εἶχεν ἀντίπαλον τὸν Κωνσταντῆ, ἔμενεν ἡ Χρυσαυγὴ ἐκεῖ ἀκίνητος, ἀφωνος, κλίνουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ πλήρεις δακρύων ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς... Καλὸν ἢ κακὸν ἡ γυνὴ ὤφειλε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν ἄνδρα τῆς· ἔπρεπε νὰ ἀποσυρθῇ ἐκεῖθεν καὶ νὰ ἀφήσῃ τὴν δίοδον εἰς τοὺς ἔχθρους.

Ἀλλ' αἰφνης πρὸ τῶν δεδακρυσμένων ὀφθαλμῶν τῆς, ὡς ἐν πανοράματι, διήλθον σκηναὶ βανδαλικά· τὰ πτώματα τῶν συγχωρικῶν τῆς ἐταλαντεύοντο ἀπὸ τῶν δένδρων πελιδνὰ καὶ ἐξηγριωμένα· τὸ χωρίον τῆς ἐκαίετο, φωναὶ ἀπελπιστικαὶ ἠκούοντο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, γυναικες ἔτρεχον ἀναζητοῦσαι τὰ τέκνα των καὶ τὰ τέκνα τὰς μητέρας των· ἀλλ' αἰφνης ἀγριωποὶ Λαλιῶται, ὡς δαίμονες τῆς Κολάσεως, ἐμφανιζόμενοι, ἔκοπτον τὸν δρόμον των καὶ τὸ νῆμα τῆς ζωῆς των συγχρόνως... Καὶ ὅλα ταῦτα προήρχοντο ἀπὸ αὐτὴν τὴν Χρυσαυγὴν... Ὁχι, δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν ἄνδρα τῆς· κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ἦτο καθήκον τῆς νὰ προτιμήσῃ τὴν σωτηρίαν τῶν πολλῶν.

Καὶ αἰφνης, λαμβάνουσα σταθερὰν ἀπόφασιν, ἠγέρθη ἀγρία καὶ ἀπειλητικὴ, ἔσυρε πρὸς ἑαυτὴν τὸ καρυοφύλλι, ὕπερ, ἐκπυρσοκροτήσαν, ἐπλήγωσεν εἰς τὸν βραχίονα τὸν Κωνσταντῆ. Οὗτος εὐθὺς ἀφῆκε τὸ ὅπλον καὶ λαμβάνων διὰ τῆς χειρὸς τὴν πληγὴν τοῦ ἀπεσύρθη ὀλολύζων, ὡς δαρεὶς κύων καὶ βλασφημῶν.

Οἱ Λαλιῶται ἐκ τοῦ κρότου τοῦ ὅπλου εἰδοποιηθέντες ἠτοίμασαν τὰ ὅπλα των ὅπως τὰ ἐκκενώσουν ἐπὶ τῆς κρύπτῃς τῆς

Χρυσαυγῆς, ὅτε τέσσαρες ἄλλαι ἐκπυρσοκροτήσεις ἠνάγκασαν αὐτοὺς νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν, ἀφίνοντες τέσσαρας συντρόφους τῶν νεκρῶν. Ἡ Χρυσαυγὴ στραφεῖσα παρετήρησεν ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τῆς τέσσαρας ῥωμαλέους χωρικοὺς, οὔτινες, κεντηθέντες ὑπὸ τοῦ παραδείγματός τῆς, ἐπέστρεφον ἐκ τοῦ μέσου τοῦ δρόμου των ἵνα ἀγωνισθῶσι μετ' αὐτῆς.

— Πᾶνε οἱ ἄλλοι; τοὺς ἠρώτησε μετὰ συγκινήσεως.

— Ναί· λίγο ἀκόμη καὶ φθάνουν 'ς τὴν Γαστούνη.

— Καλὰ· πιάστε τῆς βουρλιᾶς καὶ βαρᾶτε.

Οἱ Λαλιῶται ἐπήρχοντο ἤδη σύσσωμοι μετ' ἀλαλαγμῶν ἐπὶ τὴν γέφυραν· τὸ πῦρ ἤρχισε πυκνὸν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Ὁλόκληρον ὦραν διήρκεσεν ὁ ἀνισος οὗτος ἀγὼν, τῶν μὲν προσβαλλόντων, τῶν δὲ κατερικῶς ἀμυνομένων τὴν γέφυραν.

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Λαλιωτῶν Χασάν-Φιδᾶς, ὑπερήφανος καὶ βίαιος ἀνὴρ, μὴ ἀναμένων τοιαύτην ἀντίστασιν παρὰ χωρικῶν, διέτρεχε τὰς τάξεις καθιδρῶς ἐπὶ τοῦ ἵππου του, ἐπισωρεύων ὕβρεις καὶ ἄρας κατὰ τοῦ γένους τῶν γκαιοῦριδων καὶ παροτρύνων εἰς προσβολὴν τοὺς ὀπαδοὺς του. Οὗτοι πάλιν, τοῦ αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ των χαρακτῆρος, ἤλαυνον πυκνοὶ πάντοτε πρὸς τὴν γέφυραν. Στιγμὴν τινα μάλιστα, διακρίνοντας μακρόθεν ἐπὶ λοφίσκου τινὸς τοὺς χωρικοὺς, οὔτινες ἀνεχώρουν ἡσυχοί, ἐπὶ τῶν ὑποζυγίων των φέροντες ἅπασαν τὴν λείαν, ἡς εἶχον ἀνάγκη οἱ Λαλιῶται, ἐδιπλασίασαν τὴν ἐπιθεσίαν των· ἀλλ' ὁ μόλυβδος τῶν χωρικῶν ἀπεδεκάτιζεν αὐτοὺς μὴ δυναμένους οὐδὲ βῆμα νὰ κάμωσι πρὸς τὰ ἐμπρός.

Ὁ ἥλιος ἐμεσουράνει· αἱ καυστικαὶ αὐτοῦ ἀκτῖνες πίπτουσαι κάθετοι ἐπέφερον ἀφόρητον θάλλος ἐπὶ τῶν μαχητῶν· ὁ ἰδρῶς ἔρρεεν ἀφθονος ἀπὸ τῶν μετώπων των· ὁ καπνὸς τῆς μάχης τοὺς ἀπέπνιγεν. Ἡ πεδιάς ἀντήχει ἀπὸ τὰς φωνάς, τὰς βλασφημίας τῶν ἐχθρῶν, τοὺς γογγυσμούς τῶν πληγωμένων, καὶ τὰ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σκώμματα τῶν χωρικῶν, οἱ ὅποιοι, πρηνεῖς ὅπισθεν τῶν βύρλων, οἱ μὲν ἐπλήρουν, οἱ δὲ ἔριπτον ἀλληλοδιαδόχως τὰ βροντερὰ καρυοφύλλα των.

Ἀλλὰ μετὰ μικρὸν καὶ οὗτοι ἤρχισαν νὰ ἀνησυχῶσι· τὰ καρυοφύλλα ἐκ τῆς διηνεκοῦς χρήσεως ἐπυρακτώθησαν· ἐν τούτων ἐξπυρσοκρότησεν εὐθὺς μόλις τεθείσης ἐν αὐτῷ τῆς πυρίτιδος. Συγχρόνως ἡ Χρυσαυγὴ παρετήρησεν ὅτι αἱ τάξεις τῶν ἐχθρῶν εἶχον ἐπαισθητῶς ἀραιωθῇ. Ἐτερος οὗτος λόγος ἀνησυχίας. Βεβαίως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πιστεύσῃ ὅτι πάντες οὗτοι εἶχον φονευθῇ. Κάτι τι μυστήριον ἐκρύπτετο· κάμμιν ἀπάτην ἐσκέπτοντο οἱ ἐχθροί.

Ἡ Χρυσαυγὴ ἔμελλε νὰ προειδοποιήσῃ τοὺς χωρικοὺς ἵνα ὦσιν ἐτοιμοὶ κατὰ παντὸς ἐνδεχομένου κινδύνου, ὅτε εἰς τούτων ἐφώναξεν ἀπὸ τῆς κρύπτῃς του στεντορείως:

— Βρέ, παιδιά· οἱ Λαλιῶται περνᾶν τὸ ποτάμι!..

Τῷ ὄντι· ὁ Χασάν-Φιδᾶς, ἀπελπισθεὶς νὰ βιάσῃ τὴν γέφυραν, διέταξε τινὰς τῶν ὀπαδῶν του νὰ ριφθῶσιν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ. Καὶ ἐπνίγησαν μὲν ἡ παρεσύρθησαν οἱ περισσότεροὶ ἐκ τῆς ὁρμῆς τοῦ ρεύματος, διήλθον ὅμως εἰς τὴν ἀντίπεραν ὁχθὴν ἀρκετοὶ ἵνα καταβάλλωσι τοὺς ἐξηντημένους μαχητάς.

— Θὰ μᾶς πάρουν τῆς πλατέας· ἐπανελάθεν ὁ χωρικός.

— Αἱ, τί θέλετε νὰ κάμουμε; εἶπεν ἡ Χρυσαυγὴ, ἐκεῖνοι τὸρα ἐγλύτωσαν· πάμετε νὰ φύγουμε κ' ἐμεῖς;

— Πάμετε. Οἱ χωρικοί, τεταμένα ἔχοντες τὰ ὅπλα, ἤρχισαν νὰ ὑποχωρῶσιν ἡσυχῶς πρὸς τὸ χωρίον. Ἀλλ' οἱ Λαλιῶται, διελθόντες ἤδη τὴν γέφυραν, ὤρμησαν ἀκῆθεκτοὶ ἐπ' αὐτῶν καὶ οἱ χωρικοί, μὴ εὐρίσκοντες ἀλλαχοῦ σωτηρίαν, εἰσῆλθον εἰς τὸν πρῶτον τοῦ χωρίου οἰκίσκον.

— Ἐμπρός! 'ς τὴν πόρτα! ἐφώνησεν ὁ Φιδᾶς φρυάττων πρὸς τοὺς ὀπαδοὺς του· εἶνε ντροπὴ νὰ μᾶς παῖξουν αὐτοί!

Ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν θύραν, οὐδὲ κἂν νὰ πλησιάσῃ τὸν οἰκίσκον. Εἰς διαφόρους αὐτοῦ ὅπως εἶχον προβάλει ἀπειλητικῶς τὰ ὅπλα τῶν χωρικῶν, ἔτοιμα νὰ ἐξεμέσωσι καὶ πάλιν τὸν θανατηφόρον μόλυβδον.

— Φωτιά! ἐφώναξεν ὁ Φιδᾶς, λυσσῶν φωτιά 'ς τὸ σπίτι!

— Φωτιά! ἐπανελάθεν ὠρούμενοι οἱ στρατιῶται, ἀρχίσαντες νὰ θέτῳσιν εἰς ἐνέργειαν τοὺς λόγους τοῦ ἀρχηγοῦ των.

Ἀλλὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀλαλαγμοῦ καὶ τοῦ θορύβου τῶν ἐχθρῶν, ἠκούσθη ἄτρομος καὶ ζωηρὰ ἡ φωνὴ τῆς Χρυσαυγῆς.

— Δὲν θὰ νάχῃς μολύβι· πάρε, Χασάνι, δανεϊκό.

Καὶ συγχρόνως σφαῖρα ἀπὸ τοῦ οἰκίσκου ἐπληξεν θανατηφόρως εἰς τὸ στήθος τὸν ἀρχηγὸν τῶν Λαλιωτῶν.

**

Ἦδη μεγάλη πυρὰ ἔκαie πρὸ τοῦ οἰκίσκου. Οἱ Λαλιῶται παροξυνθέντες ἐτιμᾶλλον ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ ἀρχηγοῦ των, ἔσπευδον, ἀπέσπων τὰ σανιδώματα τῶν πέριξ οἰκιῶν, ἐσώρευον αὐτὰ ἐπὶ τῆς πυρᾶς, εἴτα δὲ τὰ ἐσφενδόνιζον πυρκαυστα ἐπὶ τοῦ οἰκίσκου.

Ἡ Χρυσαυγὴ ἀφῆκε τὴν θέσιν τῆς, ἀπέθηκε τὸ ὅπλον εἰς μίαν γωνίαν καὶ στραφεῖσα πρὸς τοὺς χωρικοὺς:

— Βλέπετε, εἶπεν· ἐλπίδα δὲν εἶνε νὰ σωθοῦμε· ὅποιος φοβᾶται τὸν θάνατον ἄς παραδοθῇ.—ἐγὼ θὰ μείνω.

— Κι' ἐμεῖς θὰ μείνουμε· εἶπον ἀποφασιστικῶς οἱ χωρικοί.

Καὶ ἀλληλοκρατούμενοι ἐπορεύθησαν καὶ ἐγονυπέτησαν εἰς μίαν τοῦ οἰκίσκου γωνίαν, ὅπου ἔκαieν ἔτι πενιχρὰ κανδήλα πρὸ μικρᾶς εἰκόνης τῆς Παναγίας.

Τὸ πῦρ μετὰ μικρὸν διεδόθη εἰς τὴν θύραν καὶ τὰ παράθυρα τοῦ οἰκίσκου. Ὁ θούμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἐταλαντεύετο, ἐκλινεν, ὠρθοῦτο, ἀνερρίχζατο ἐπὶ τῶν πα-

λαιῶν παρὰσταδων τῶν θυρῶν, ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἐξώστου καὶ ἐπὶ τῆς στέγης. Οἱ Αἰγυπῖοι, μεθυσκόμενοι ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ των, ἐλκόμενοι ὑπὸ τοῦ πόθου τῆς ἐκδικήσεως, ἐπὶ δὲ ἔχει-ροκρότου, ἡλαλᾶζον, ὡς δαίμονες καὶ ἐρριπτον τὰς πυρκαϊστούς δάδας.

Ἐντὸς ὁμοῦ τοῦ οἰκίσκου αἰγὴ καὶ κατάνυξις αἱ πέντε ἐκείνη ὑπάρξεις, ὡραὶ, ἄφρωνι, μετ' ἐσταυρωμένας χεῖρας καὶ ὀφθαλμοὺς ἀτενεῖς πρὸς τὴν Παρθένον, ἐφαίνοντο ὡσεὶ μηδεμίαν ἔχουσιν μετὰ τοῦ περὶ αὐτὰς κόσμου σχέσιν.

Τὸ πῦρ ἐν τούτοις ἐλυμνίετο ἅπαντα τὰ σανιδώματα καὶ προὐχούσας συρίζον, ὡς κατατρεπτικὸν βέηρον ποταμοῦ. Ἦδη ἡ ἡμίσεια στέγη κατέπεσε, τὸ δάπεδον ἐπυροπολεῖτο καὶ μόνον περὶ τῶν προσε-χόμενων ἔμεινε μικρὸς κύκλος, ἀπρόσβλη-τος, ἔτι ὑπὸ τοῦ πυρός, ὡσεὶ ἤθελε καὶ τοῦτο νὰ τοῦς ἀφήσῃ νὰ τελειώσων τὸ εὐσεβὲς ἔργον των.

Λεπτὰ τινὰ μόλις παρήλθον. Αἶφνης δοῦπος βραγὺς ἠκούσθη, καπνὸς μέλας ἀνῆλθεν εἰς τὸν αἰθέρα καὶ ὁ οἰκίσκος ἀπεκρύβη ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν, ὡς μέγα λαμπρὸν πυροτέχνημα. Ἐν μέσῳ δὲ τοῦ βρό-μου τῆς πυρᾶς καὶ τοῦ τριγὰ τοῦ τῶν ξύλων κατάπληκτοι ἤκουσαν οἱ Αἰγυπῖοι τὴν Χρυσανγὴν ψάλλουσιν ἐνθουσιωδῶς:

Καλλίτερα μῦς ὄρας ἐλευθέρῃ ζωῇ,
Παρὰ σαράντα χρόνους σκλαβιά καὶ φυλακή.

Ὅτε μετὰ ταῦτα οἱ χωρικοὶ ἐπανέκαμψαν εἰς τὰς ἡρμωμένους ἐστίας των, ἡρεύνθησαν καὶ εὗρον ὑπὸ τὴν τέφραν τοῦ οἰκίσκου παραμεμορφωμένα τὰ πτώματα τῆς Χρυσανγῆς καὶ τῶν χωρικῶν. Ἀπεθεσαν αὐτὰ εὐσεβῶς ἐντὸς κοινοῦ τά-φου, ὑψωσαν σωρὸν χώματος ἐπ' αὐτοῦ, ἐνέπηξαν ἀπλοῦν σταυρὸν ἐκεῖ καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ οἰκίσκου ὠκοδόμησαν μικρὰν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας.

Ἐνταῦθα καὶ νῦν χειρὶ εὐσεβῆς ἀνάπτει καθ' ἐκάστην κανδήλαν, ἀνηρτημένην ἀπὸ τοὺς κλάδους γηραιᾶς κυπαρίσσου, φερούσης δείγματα τῆς ἐπιδρωμῆς τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος· ὁ ἀγροῖκος δὲ χωρικός καὶ ὁ ἄ-ξεστος ποιμὴν, διερχόμενοι ἐκεῖθεν, ἀποκαλύπτονται εὐσεβῶς, καμνοῦσι τὸν σταυρὸν των καὶ ἀσπάζονται μετ' ἐρέμῳ χεῖρὶ τὴν ἐπὶ τοῦ μνήματος πλάκα.

Ὁ κάτοικος τοῦ χωρίου Σαμπάν-ἀγά, μετὰ τινος ὑπερφηφαιῆς διηγείται εἰς τὸν ξένον τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην λα-βόντα χώραν καὶ δεικνύει τὸν σωρὸν τοῦ χώματος, ὅπου ἀναπαύονται οἱ μάρτυρες τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ καθήκοντος.

A. A. KARKABITZAS.

ΤΟ ΕΙΦΟΣ ΤΟΥ ΦΕΡΡΙΟΛ

[Ἐπιστάδιον ἐθιμοτυπίας ἐν τῇ τουρκικῇ αὐλῇ].

(Ἑνέχεια τοῦ προηγουμένου φύλλον).

Ὁ Δεσπότης ἀνέμειχθη εἰς τὴν συνομιλίαν, καὶ παρετήρησεν ὅτι τοιαῦτα παί-γνια εἶναι ἀνάρμοστα εἰς τόσῳ σοβαρὰν ὑπόθεσιν.

— Διατί, Ἀρμάν; ἐδῶ βλέπετε, πρό-

κειται περὶ τούτου, θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν μαρκήσιον νὰ περιφρονήσῃ τὴν ἐθιμοτυ-πίαν τοῦ Δολμά-Μπαχτσέ; Ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω καὶ δι' αὐτὸ ἐστοιχημάτισα. Κύ-ριε Φερριόλ, ἄς συμφωνήσωμεν περὶ τῶν ὅρων τοῦ στοιχήματος τούτου. Ἐγὼ ὑπο-στηρίζω ὅτι δὲν θὰ σᾶς ἀρῇσουν μετὰ τοῦ ὀπλου, ὑμεῖς διατείνεσθε τὸ ἐναντίον, — δὲν εἶναι οὕτω;

— Μάλιστα, κόμησσαι, καὶ τί θὰ στοι-χηματίζωμεν;

— Τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀντικειμένου ἀφί-νω εἰς τὴν εὐφραν καὶ διορατικότητά σας.

Κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον, ὁ Σατωνέφ ἐκλήθη ὑπὸ τινος ὑπηρετοῦ καὶ ἀφῆκε τὸν Φερριόλ καὶ τὴν Ἀθηνάϊδα μόνους. Ὁ μαρκήσιος αἰωπῆσας πρὸς στιγμὴν καὶ μετὰ ἀτενεῖς ὀφθαλμοὺς στάς, πρὸ τῆς κομῆ-σης:

— Ἐνθυμεῖσθε, κόμη, κόμησσαι, τὸ ῥάπισμα, τὸ ὅπου ἐλαβον παρ' ὑμῶν, ὅτε ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐκ τῆς λίμνης καὶ ἐνα-πέθηκα ἐπὶ τῆς γλῶσσης, μετὰ τὴν ἀτυχῆ λεμβοδρομίαν μου, ἐν τῷ λιμένι τοῦ Αἰ-μότ;

Αἱ παρειαὶ τῆς κομῆσεως ἐγένοντο πε-ριπόρφυροι, αἰωπῶσα δὲ ἔειπε τὴν κεφα-λήν της.

— Ἐγὼ ἐδέχθην τὸ ῥάπισμα ἐλπίον εἰς ἀνάμνησιν ἀπρεπῶς ἀπυπέρας μου, θέλων νὰ σᾶς ἀσπασθῶ, μοι ἔμεινε δὲ μόνον ἡ ἐ-πιθυμία. Ἡ ἀνάμνησις λοιπὸν αὕτη ἐπέ-στη λίαν καταλλήλως. Ἐν κερδήσω τὸ στοιχῆμα, θὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν ἐν φί-λημα, διὰ τὸ ὅποιον τότε ἐτιμωρήθην.

Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις τοῦ Φερριόλ, ἡ κόμησσαι Λαμύτρ ἐστράφη πρὸς τὸ παράθυρον, κατόπιν, μεδιόσασα, ἐθε-ώρησε τὸν μαρκήσιον καὶ εἶπεν:

— Ὑμεῖς εἰσθε, βλέπω, ὄχι μόνον πεί-σμων, ἀλλὰ καὶ τολμηρὸς καὶ ἀφθός, ὅπως ἦσθε πρὶν, μαρκήσιε, οὐδόλως δὲ παρηλλαγάτε. Ἐστὼ λοιπὸν, ἀφ' ὅτε θέ-λετε, οὕτω, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐρίζη τις μεθ' ὑμῶν, δέχομαι τὴν πρότασίν σας, ὑπὸ τὸν ὅρον ὁμοῦ νὰ δεχθῆτε καὶ ὑμεῖς τὴν ἰδικὴν μου. Ἡ ὑπηρεσίᾳ μου Ἑλλη-νίς, πρὸ ἐτῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἡμῶν καὶ μεμνηστευμένη μετὰ τινος καλλίστου νέου Ἑλλήνου, ἐπίσης ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἡμῶν, ἐπιθυμεῖ ἤδη νὰ τὸν συζευχθῇ προῖκα δὲν ἔχει, ἐγὼ δὲ δὲν ἔχω τόσον ἀφθονα-τὰ μέτα ὅπως τῇ παράσχῳ ταιαύτην, ὑ-μεῖς λοιπὸν, κύριε μαρκήσιε, εἰσθε μᾶλλον ἐμὺ εἰς θέσιν νὰ καταβάλλετε χιλίαις λί-ρας, χάριν τῆς Ἑλένης καὶ μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον αὐτὸν θὰ δεχθῶ τὸ στοιχῆμά σας.

Ὁ μαρκήσιος ἐμεδίασε.

— Προσθέτω ἀκόμη χιλίας λίρας ἐκ μέρους μου εἴτε χάσω εἴτε κερδήσω.

B

Ὁ Σουλτάνος Μουσταφᾶς εἶχε μετοι-κήσει πρὸ τινος εἰς Δολμά-Μπαχτσέ μετὰ τῆς αὐλῆς του, καίτοι ἐν χειμῶνι. Ἐν τῷ θερινῷ λοιπὸν τούτῳ ἀνακτόρῳ τὴν δευ-τέραν Ἰανουαρίου καὶ δωδεκάτην ὥραν, ὡ-ρίσθη ἡ παρουσίασις τοῦ νέου πρέσβους τῷ Σουλτάνῳ καὶ ἡ παράδοσις τῶν δώ-

ρων, ἀλλὰ δυστυχῶς διὰ τὸν Φερριόλ ὤ-φειλε πρὸ δύο ὥρῶν νὰ ἦ ἐκεῖ, ἵνα ὡς πρέσβυς διέλθῃ τὴν ὅλην σειρὰν τῶν ἀπαιτουμένων ἐθιμοτυπιῶν πρὸ τῆς ἀκροά-σεως. Περιεβλήθη λοιπὸν μακρὸν πλου-αῖως διὰ χρυσῶν ἀνθέων ὑψομένου καρτά-κιου καὶ ὠμοφόριον ἐκ σηρικῶν χρυσοῦφάν-ται, ὑπὸ τὸ καρτάκιον δὲ ὁ Φερριόλ ἠδου-νῆθη καὶ τηρήσῃ τὴν στολὴν καὶ τὸ ξίφος του. Οἱ ἀκόλουθοι αὐτοῦ ἐπίσης ἔφερον τὴν αὐτὴν περιβολήν, ἀλλ' ἀνευ ξίφους. Ὑπὸ κυανοῦν δὲ σηρικῶν πέπλον ἐφέροντο τὰ δῶρα Λαυδοβίκου τοῦ ΙΔ'. Ταῦτα δὲ ἦ-σαν μεγαλοπρεπῆς πολύτιμος καθρέπτης παμμέγιστος τὸ σχῆμα καὶ περισσὸς κε-κοσμημένος ὠρολόγιον ἐκκερμεῖς ἀριστοτέ-χνημα τῆς ἐποχῆς, ἕτερον πολύτιμον μέγα ὠρολόγιον δεικνύον καὶ τὴν κίνησιν τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος καὶ διάφορα ἄλλα ἐκ σπανίας ὕλης ἀντικείμενα. Πρὸ τῶν πυλῶν κατὰ τὰς ἐξόδους γενίταροι καὶ ὁ ἡγεαγὴς, ὅστις ἔλαβε τὰ δικαιοδοτή-ρια γράμματα παρὰ τοῦ Φερριόλ, ἅτινα ἐφέροντο ἐπὶ χρυσοκεντήτου προσκεφα-λαίου, ἐντὸς χρυσῆς θήκης.

Ἦδη ἡ ἀκολουθία πρέσβη διὰ τῆς Πά-λης τῆς Εὐδαιμονίας εἰς δευτέραν ἐσωτέ-ραν αὐλὴν, ὅπου ἐν μικρῷ τραπέζῳ παρ-έθη εἰς τὸν πρέσβυν παροφίς μετὰ πύλα-φρον, ἀλλ' οὗτος μετὰ περιφρονήσεως ἐ-θεώρησε τοῦτο. Ἀκολουθῶς διήλθον διὰ μαρμαρίνων στοῶν ἐν αἰθούσῃ, ἐν ᾗ ἦσαν συνηγμένοι οἱ μέγας βεζύρης, οἱ τρεῖς ἄλ-λοι βεζύρη, οἱ τριῶν ἱπποφύδων πασσα-δες, οἱ καδὴλασκέρες, οἱ δεσπεδάροι. Ἐκεῖ ἐκάθισεν ὅπως ἀκούσῃ δικαστικὴν τινα ὑπόθεσιν καὶ τοῦτο ἵνα γνωρίσῃ τὴν ἐπιτόπιον διαδικασίαν, μεθ' ἧς ὡδηγήθη πάλιν ἐν τῇ μαρμαρίνῃ αὐλῇ, ἐνθα γενί-ταροι ἔλαβον ἐνώπιον αὐτοῦ δῶρα καὶ χρῆματα, ῥιπτόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ δε-σπεδάρου ἐντὸς πουργίων. Οὕτω ὁ πρέ-σβυς ἠδύνατο νὰ συλλαβῇ ἰδέαν περὶ τῶν θεσμῶν καὶ ἐθίμων τοῦ τόπου, καὶ περὶ τῆς γενναιοδωρίας τῆς αὐλῆς, ὅπως, χα-ρᾶς πλήρης γενόμενος καὶ καλῶς διατι-θέμενος, προσέβη εἰς τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου. Ὑπὸ τὰς ἐντυπώσεις λοιπὸν ταύ-τας ἐγένετο δεκτὸς ἡδη εἰς τὴν τρίτην ἐσωτέραν αὐλὴν. Ἐδῶ ἀτήνησεν αὐτὸν πλῆθος αὐλικῶν καὶ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ κράτους κρατούντων ἀνὰ χεῖρας σκῆ-πτρα, προεβήρχε δὲ αὐτῶν ὁ Ἀμουσα-ζαδὲ Χουσεῖν, ἀπόγονος τοῦ Κιοπροουλῆ, ἀρχιστράτηγος, ὅστις ἔμελλε νὰ συνο-δεύσῃ αὐτὸν μέχρι τῆς αἰθούσης, ὅπου θὰ ἤξιούτο νὰ προσκυνήσῃ τὴν κόριν τῶν πο-δῶν τοῦ σουλτάνου.

Ὁ Δεσπερριόλ διελθὼν οὕτω πᾶσας τὰς βαθμίδας τῆς ἐθιμοτυπίας, ἠκολούθησε τὸν ἀρχιστράτηγον ὑπὸ τινος στοῶν, δι' ἧς εἰσῆλθον εἰς τινὰ αἰθούσαν πολυτελέστατα διακεκοσμημένην καὶ ἥτις ἦν ὁ προθάλα-μος, δι' οὗ ἔμελλον νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν τοῦ θρόνου, τότε δ' ἐπλήσιασε πρὸς αὐτὸν ὁ τελετάρχης καὶ αἰγῶν ἐδείξεν αὐτῷ τὸ καρτάκιον. Ὁ Φερριόλ μετὰ φρίκης παρε-τήρησεν ὅτι τὸ πλατὺ τοῦτο ἐνδύμα ἀπέ-μακρόνθη ἐκ τῆς ἀριστοτέως πλευρᾶς ἐνεκα